

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-
НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ ПЕДАГОГИЈА И ОБРАЗОВАНИЕ НА НАСТАВНИЦИ
НА ФАКУЛТЕТ ЗА ОБРАЗОВНИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ
„ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Со Одлука бр.1602-184/5 од 22.11.2018 донесена на 127. седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за образовни науки, одржана на 22.11.2018, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на наставник во сите звања за наставно-научните области *педагогија и образование на наставници* на Факултетот за образовни науки при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип:

- д-р Емилија Петрова Ѓорѓева, редовен професор на Факултет за образовни науки при УГД - Штип,
- д-р Анета Бараковска, редовен професор на Институтот по педагогија на Филозофскиот факултет при УКИМ – Скопје,
- д-р Кирил Барбареев, вонреден професор на Факултетот за образовни науки при УГД – Штип.

Конкурсот за овој избор е објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ на 15.10.2018 г. и во определениот рок се пријавил еден кандидат: доц. д-р Деспина Сивевска.

Врз основа на приложената документација, чест ни е на Наставно-научниот совет на Факултетот за образовни науки да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Кандидатката д-р **Деспина Сивевска** е родена на 12.3.1978 година во Штип, Р Македонија. Основното и средното (УМЦ „Јане Сандански) образование завршува со одличен успех. Во учебната 1996/1997 година образованието го продолжува на Педагошкиот факултет „Гоце Делчев“ - Штип при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје. Универзитетските додипломски студии ги завршува во 2000 година со просечен успех 8,55 и се стекнува со академско звање - дипломиран професор по одделенска настава.

Истата година Сивевска се запишува на постдипломски студии на Институтот по педагогија при Филозофскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје. Испитите ги положува со просечен успех 8,90. На 24.10.2007 година го брани магистерскиот труд на тема „*Јавната и културната дејност и мултикултурализмот*“, под менторство на проф. д-р Марија Костова, со што се здобива со звање - магистер по педагошки науки.

Понатамошното усовршување и истражување во областа на педагогијата кандидатката го продолжува на докторските студии на Институтот по педагогија, Филозофски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје. Во 2009 година ѝ е прифатена темата за докторска дисертација со наслов „*Емоционалната клима и однесувањето на учениците во училиштето*“. Под менторство на проф. д-р Марија Костова на 13.3.2012 година м-р Деспина Сивевска ја брани својата докторска дисертација и се стекнува со звање - доктор по педагошки науки.

Во моментот д-р Деспина Сивевска работи како доцент на Факултетот за образовни науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип. Освен реализацијата на наставните обврски таа работи и на професионален развој преку посетување на сертификирани обуки во полето на образованието. Владее со англискиот јазик и ги користи компјутерските знаења и вештини: MS Office (Word, Excel, Power Point) и статистички пакети (SPSS и STATISTICA).

Законски услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање вонреден професор:

1. Кандидатката д-р Деспина Сивевска во наставно-научните области педагогија и образование на наставници е избрана за доцент со Одлука бр. 2102-130/3 од 23.4.2014 година на 56. седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за образовни науки, одржана на 23.4.2014 год. Рефератот од Рецензентската комисија е објавен во Универзитетски билтен на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, број 120, 17 март 2014 година.
2. Објавени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации;

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Години на излегување на списанието
1	Stojanova B., Sivevska, D., Runceva, J. (2014)	<i>Early intervention and prevention of students with specific learning disabilities</i>	Procedia-Social and Behavioral Sciences, Volume 149, 5 september 2014, Pages 701-708 6th World Conference of Educational Sciences LUMEN 2014 International Conference, Iasi, Romania, 10-12 April 2014 http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/11203	6th World Conference
2	Sivevska, D., Runceva, J., Stojanova B., (2014)	<i>The role of Profesional Primary School Service (pedagogue, psychologist) in the process of inclusion (with special aspect of hyperactive children)</i>	Procedia-Social and Behavioral Sciences, Volume 149, 5 september 2014, Pages 1-1008 (5 September 2014) LUMEN 2014 International Conference, Iasi, Romania, 10-12 April 2014 http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/11204	5 th International Conference
3	Sivevska D., Stojanova B., Popeska, B., (2015)	<i>Students' attitudes toward lifelong learning</i>	6th edition of International Conference LUMEN -Rethinking Social Action. Core Values – RSACV 2015, 16-19 April/Iasi/ Romania http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16202	6 th International Conference
4.	Petrovska,S .,Sivevska, D., Runceva, J., Popeska, B., (2015)	<i>Application of the ICT in teaching in secondary schools in Republic of Macedonia</i>	<i>Book of Selected Papers, Symposium: ICT in Education</i> , 5.pp. 87-97. ISSN 978-953-7210-83-0	5 th Sympsiium
5.	Sivevska, D., Popeska, B., Gregorc, J., Ignatov, G., (2016)	<i>Leisure time activities of students at teaching faculties from Macedonia, Slovenia and Bulgaria</i>	8th World Conference on Educational Sciences, 04-06 February 2016, University of Alcalá, Madrid, Spain http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/18063	8th World Conference on Educational Sciences WCES 2016

6.	Sivevska, D., (2016)	<i>Leisure time in contemporary society</i>	9-th International Scientific conference "THE TEACHER OF THE FUTURE", 17-19 June, 2016, Durres, Albania (Драч, Албанија) http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16261	5
7.	Petrovska, S., Sivevska, D., (2016)	<i>Cooperation (partnership) between school and family and student success</i>	12th international Balkan education and science congress, Education for life, work and well-being, Trakia university, Stara Zagora, Bulgaria, Faculty of education, September 28 – 30, 2017, Nessebar, Bulgaria http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/19273	12th international Balkan education and science congress
8.	Popeska, B. Ignatov, G. Sivevska, D. (2017)	<i>Gender differences in participation and use of leisure time between Macedonian and Bulgarian students at teaching faculties, Activities in Physical Education and Sport</i>	International Journal of Scientific and Professional Issues in Physical Education and Sport, 7 (2). pp. 185-188. ISSN 1857-7687 http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/18862	FSPRM 2016 7
9.	Petrovska, S. Sivevska, D. Runceva, J. (2018)	<i>Establishment and functionality of the system of professional development of teachers in Republic of Macedonia</i>	Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers, 26.2 (2). ISSN 1857-92 http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20589	5
10.	Petrovska, S. Sivevska, D. Popeska, B. Runceva, J. (2018)	<i>Mentoring in teaching profession</i>	<i>International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education, (IJCRSEE) Vol. 6, No. 1, 2018.</i> http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20420	6
11.	Petrovska, S. Sivevska, D. Popeska, B. Runceva, J. (2017)	<i>Initial teacher education-starting point for successful enrolment in the school.</i>	12th International Technology, Education and Development Conference INTED 2018, 5-7 March 2018, Valencia, Spain http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/19273	12th International Technology, Education and Development Conference INTED

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Универзитетската кариера кандидатката доц. д-р Деспина Сивевска ја започнува на 26.12.2007 г. со Одлука бр.0210-7338/8-2, а по претходно објавен конкурс, на Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Гоце Делчев“ во Штип е избрана за асистент по група педагошки предмети на Одделот за одделенска настава. Д-р Деспина Сивевска со високо ниво на посветеност и одговорност ги реализираше вежбите по предметите: Методика на наставата по природа и општество 1, 2, 3 и 4 и Методика на наставата по математика 1, 2, 3 и 4.

На 26.8.2011 г. со Одлука бр. 2102-136/11 на Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Гоце Делчев“ во Штип кандидатката е реизбрана во истото звање - асистент во наставно-научните области педагогија и образование на наставници. Согласно со ревидираните студиски програми на Одделот за одделенска настава кандидатката е

ангажирана за реализација на вежбите по Методика на наставата по природа и општество 1 и 2, Методика на наставата по математика 1 и 2 и Техничко образование со методика. Во последните две години е ангажирана како асистент и на други педагошки предмети: Педагогија на слободно време, Организација на училишна установа, Методика на воспитно-образовната работа по природната и општествената средина 1 и 2, Инклузивно образование.

Кандидатката во шестгодишното работно искуство како асистент работела со повеќе професори и имала обврска да ги продлабочува знаењата во повеќе дисциплини и покажала висок степен на кооперативност, инвентивност и организациски способности.

Во овој период, паралелно со академските активности како дел од личниот професионален развој и процесот на континуирано усовршување, зема учество на бројни семинари, обуки и работилници кои се поврзани со нејзината област на стручен интерес, но и актуелни теми: социјална правда, интеркултурна комуникација, интерирање на ИТ алатки во наставниот процес и сл.

Во рамки на *Темпус проектот JEP 40200-2005* чиј носител беше Педагошкиот факултет во Штип, а во соработка со Педагошкиот факултет во Скопје и Универзитетот за Југоисточна Европа, кандидатот има реализирано студиски престој на Универзитетот во Гронинген, Холандија (во периодот од 18 до 28 јануари 2009 година) (Одлука бр. 2102- 33/7 од 10.2.2009 г.). Основна цел на посетата била анализа на педагошката практика во основни училишта и предучилишни установи.

Во 2011 година е дел од обуката за изготвување на национална програма за професионален развој на ран детски развој организиран од страна на УНИЦЕФ, семинар во организација на OSCE насочен кон развој на социјални вештини и компетенции „Social Skills and Responsibilities of Teachers and Professional Staff in Schools“ и во работилница на тема „Користење интеркултурна комуникација во часовите по методологија“, организирани од UNESCO и програмата на Обединетите нации за интернетички дијалог и соработка (UN programme to enhance Inter-Ethnic dialogue and collaboration).

Во 2012 година е воведничар на трибината на тема „Предизвиците на современиот учител“, во организација на Здружението на просветни работници, Општина Штип и Факултет за образовни науки, Универзитет „Гоце Дечев“ – Штип, по повод Светскиот ден на учителот.

Во истиот период е дел и од проектот „Рака за рака: Малите Бугарчиња и Македончиња“, проект на Општина Василево и Општина Струмјани, Република Бугарија, финансиран од ИПА програмата за прекугранична соработка на Европската Унија. Учествува преку следниве активности: 1. Предавачи: проф. д-р Соња Петровска и асистент д-р Деспина Сивевска на тема „Потреба од вклученост на децата од руралните средини во организирано предучилишно воспитание“, 27-28.12.2012 г., Струмјани, Република Бугарија; 2. Фасцилитатори и креатори на работилница: проф. д-р Соња Петровска и асистент д-р Деспина Сивевска на тема „Проблеми, предизвици и решенија во предучилишното воспитание во Општина Василево“, 18-19.4.2013 г. (Одлука бр. 2102-116/11).

Во 2014 г. е избрана за доцент на наставно-научните области педагогија и образование на наставници, врз основа на Одлука бр. 2102-130/3 од 23.4.2014 година донесена на 56. седница, одржана на 23.4.2014 год. на Наставно-научниот совет на Факултетот за образовни науки. Како доцент е ангажирана за реализација на наставата на насоките: Одделенска настава, Предучилишно воспитување и Педагогија, на предметите Методика на наставата по математика 1 и 2; Методика на воспитно-образовната работа по природната и општествената средина 1 и 2, Педагогија на слободно време; Методика на работа на педагогот; Практична настава – педагошка пракса 1/2/3 на студиската програма: Педагогија и предучилишно воспитување, Педагошко-организациска култура на детската градинка, Педагошки стаж.

Во изборниот период од 2014 до 2018 година д-р Деспина Сивевска е вклучена во повеќе комисии за одбрана на дипломски трудови, а истовремено е ментор на неколку дипломски работи на студенти на прв циклус студии.

Покрај работата со студентите на прв циклус студии, д-р Сивевска е вклучена и во работата со студентите на втор циклус студии. Вклучена е во комисии за оценка и одбрана на магистерски и специјалистички трудови (одлуки во прилог). Во 2018 година е ментор на

магистерски труд (Одлука 1602-62/14, од 21.3.2017 г.) на студент на втор циклус студии на насоката Менаџмент во образованието и образовна политика.

Истовремено е ангажирана како наставник на програмата за стекнување на педагошко-психолошка и методска доквалификација за студентите од ненаставничките факултети, на предметите: Училишна организација и Практична настава.

Во овој изборен период, паралелно со академските обврски и ангажмани, д-р Деспина Сивевска својот професионален ангажман го остварува преку учество во реализација на предавања, работилници и проектни активности значајни за унапредувањето на квалитетот на образованието на наставниците. Во 2014 година е вклучена како предавач на летниот камп „Ја сакам Македонија“ во организација на Министерство за надворешни работи на Р Македонија. Следните години е вклучена како предавач на проектот „Воведување на содржини за програма за животни вештини и училиште по мерка на детето и усогласување на наставните програми со концепцијата за деветгодишно основно воспитание и образование“ за реализација на семинари по математика за наставниците од IV и V одделение во Штип (во периодот од 3.4.2015 – 7.4.2015 година) и предавач на проектот „Воведување на содржини за програма за животни вештини и училиште по мерка на детето и усогласување на наставните програми со концепцијата за деветгодишно основно воспитание и образование“ за реализација на семинари по математика - на тема „Педагошки приоди при воведување на поими од број, алгебра, геометрија и веројатност“ за наставниците од IV и V одделение во Штип (во периодот од 17.5.2016 – 26.5.2016 година).

Заедно со студентите на прв циклус студии на Факултетот за образовни науки е вклучена во реализација на проектот со наслов „Унапредување на социјалната кохезија во Р Македонија“ (Одлука бр. 1602-121/26 од 22.5.2018 г.). Проектот е финансиран од УСАИД и има за цел да се обезбеди зајакнување/обука на студентите во однос на интеркултурното образование и да го поттикне меѓусебното запознавање и соработка на студентите од различните етнички и социјални средини.

Во текот на својата академска кариера, кандидатката учествува на бројни меѓународни симпозиуми, конгреси и конференции, во земјава и во странство, при што објавува забележителен број на стручни и научни трудови во домашни и во меѓународни научни и стручни списанија и публикации. (<http://eprints.ugd.edu.mk/view/creators/Sivevska=3ADespina=3A=3A.html>)

Д-р Деспина Сивевска има објавено и две учебни помагала (скрипта и практикум) кои студентите на Факултетот за образовни науки ги користат како основна литература по предметот Педагогија на слободно време, на насоките Одделенска настава и Предучилишно воспитување (електронска верзија: Педагогија на слободно време – скрипта и Педагогија на слободно време – практикум, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип). Во подготовка се уште две учебни помагала под наслов „Методика на воспитно-образовната работа по запознавање на околината“ (скрипта и практикум) за студентите на прв циклус студии на насоката Предучилишно воспитување.

Евалуација на научните и стручните трудови објавени во последниот изборен период (2014-2018)

Сивевска Д., Рунчева, Ј. *Професионалниот развој на воспитувачот*, X Симпозијум са меѓународним учешће „ВАСПИТАЧ У 21. ВЕКУ“, Висока школа за васпитаче струковних студии у Алексинцу, 28 – 29. март 2014, Сокобања <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/12207>

Инспирација за проблематизирање на парадигмата за континуиран професионален развој на наставниците авторите наоѓаат во брзиот и интензивен научно-технолошки и технички развој, како и во процесот на глобализација, посебно во сферата на образованието. Во трудот се елаборирани современи научни сознанија и презентирани модели на успешен процес на професионален развој на воспитувачите, а е направен обид и за компарирање на истите со состојбите во Р Македонија.

Сивевска Д., Рунчева, Ј. *Вклученоста на децата со посебни образовни потреби во редовните групи во детската градинка (искуства и ставови на воспитувачите)*, X Симпозијум са меѓународним учешће „ВАСПИТАЧ У 21. ВЕКУ“, Висока школа за

васпитаче струковних студија у Алексинцу, 28 – 29. март 2014, Сокобања <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/12208>

Денес сè почесто јавно се дискутира прашањето за вклученост на децата со посебни образовни потреби во редовните образовни институции. Иако идејата за инклузивно образование сè уште предизвикува многу контроверзии, таа сè поинтензивно се оживотворува и во македонското образование. Авторите со цел да ги дијагностицираат добрите и слабите страни на некои аспекти на практичната имплементација на инклузијата во нашите детски градинки реализирале истражување на примерок од 46 воспитувачи низ кое ги проучиле нивните ставови и мислења во однос на неколку димензии на инклузивниот образовен модел: оспособеност за препознавање на децата со посебни образовни потреби, поддршката од стручните служби, соработката со родителите и влијанието на присуството на децата со посебни образовни потреби врз некои аспекти на однесувањето на останатите деца во групата.

Sivevska, D., Runceva, J., Stojanova B., *The role of Professional Primary School Service (pedagogue, psychologist) in the process of inclusion (with special aspect of hyperactive children)*, LUMEN 2014 International Conference, Iasi, Romania, 10-12 April 2014, Procedia - Social and Behavioral Sciences, 149. pp. 889-895. ISSN 1877-0428 <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/11204>

Немирот, невниманието, претераната активност се карактеристики кои сè почесто се забележуваат во однесувањето на училишните деца. Еден од клучните фактори кои влијаат на успехот на педагошкото справување со овие предизвици е оспособеноста на наставниците и на стручните соработници за препознавање на манифестациите на посебните категории на ученици. Трудот претставува емпириско истражување низ кое авторите се обиделе да проучат колку нашите стручни служби се оспособени да ги препознаат хиперактивните деца и колку располагаат со знаења во однос на нивниот педагошки третман. Еден од клучните заклучоци е сознанието дека хиперактивните деца, главно, остануваат препознаени во училиштето и се третирани како проблем-ученици.

Stojanova B., Sivevska, D., Runceva, J. *Early intervention and prevention of students with specific learning disabilities*, 6th World Conference of Educational Sciences LUMEN 2014 International Conference, Iasi, Romania, 10-12 April 2014 <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/11203>

Трудот претставува анализа на современи теориски и емпириски сознанија посветени на училишниот третман на децата кои доживуваат неуспех во учењето, а припаѓаат на категоријата „нормални деца“, односно не се категоризирани во групата на ученици со посебни образовни потреби. Во овој контекст е направена класификација на децата со специфичните тешкотии во учењето, истакнато е значењето на раната идентификација и опишани се современи модели на настава. Трудот има исклучително практично значење, а истовремено претставува и истражувачки предизвик за педагошката наука.

Сивевска, Д., Ефтимова-Бошкова, Б., *Родителите и слободното време на децата*, Научно- стручна конференција со меѓународен карактер на тема „Современото воспитување и образование - состојби, предизвици и перспективи“, 14 мај 2014, Штип <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/11364>

Семејството е првиот и најважен фактор кој може и треба воспитно да влијае на начинот на кој децата и младите го поминуваат своето слободно време. Децата кои растат во средина во која не им е овозможено да ги остварат своите потреби за емоционална сигурност, релативна самостојност и слобода, честопати посегнуваат по разни облици на асоцијално, па и деликвентско однесување. Во трудот е укажано на улогата и значењето на семејство во насочувањето на децата и младите на можностите и начините, активностите со кои тие културно и корисно ќе го поминат своето слободно време.

Sivevska, D., Runceva, J., *Educators views about the inclusion of the children with special educational needs in the regular groups of the kindergarten*, 9th International Balkans Education and Science Conference, Trakya University, Edirne, Turkey on 16-18 October 2014 <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/12006>

Овој труд ги испитува ставовите на воспитувачите за инклузијата на децата со посебни образовни потреби во редовните групи во детските градинки. Акцент е ставен на

разликите во ставовите на воспитувачите за процесот на инклузија на овие деца во однос на оправданиот/неоправданиот процес на инклузија, најсоодветни локации и форми на грижа на овие деца и нивни препораки за понатамошен третман. Авторите го спровеле истражувањето помеѓу 46 воспитувачи, во февруари 2014 година, во две детски градинки во Штип, Република Македонија.

Sivevska, D., Runceva, J., *The teacher and the gifted child*, 9th International Balkans Education and Science Conference, Trakya University, Edirne, Turkey on 16-18 October 2014 <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/12007>

Трудот претставува анализа, елаборација и евалуација на научни сознанија кои ја потврдуваат хипотезата – за надарените деца училиштето треба да обезбеди диференцијално-индивидуален педагошки пристап.

Sivevska D., Popeska B., *Opinions of primary education teachers of possibilities for inclusion of children with special education need upon regular physical education teaching process*, Меѓународна научна конференција, на тема: Съвременни тенденции на физическото възпитание и спорта, Софийският университет, Софија, 7-8.11.2014 <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/11907>

Во трудот се презентирани резултати од истражување реализирано со одделенски наставници кои во своите одделенија имаат деца со посебни образовани потреби. Целта на истражувањето е да се утврдат ставовите на наставниците во однос на можностите кои ги нуди часот и наставата по ФЗО од аспект на инклузија на деца со ПОП. Добиените резултати претставуваат насоки за идни активности во насока на соодветен избор на содржините по ФЗО, соодветна организација, обезбедување помош и поддршка, но и можност за мотивација за учество на децата со ПОП и позитивен однос на останатите деца кон нив.

Сивевска Д., Рунчева, Ј. *Состојби и предизвици пред учителската професија во 21 век*, Научно-стручна трибина, на тема „КОМПЕТЕНЦИИТЕ И ПРОФЕСИОНАЛНИОТ РАЗВОЈ НА УЧИТЕЛОТ ВО 21 ВЕК“, ФОН, УГД Штип, октомври, 2014 <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/14787>

Во трудот авторите даваат преглед на подготовката на идниот наставник во Република Македонија, потоа даваат осврт на улогите кои ги има наставникот, а на крај се задржуваат на професионалниот развој на наставникот. Во трудот авторите укажуваат дека образованието на наставникот не завршува со завршувањето на иницијалното образование. Наставничката професија бара постојано, континуирано професионално усовршување на наставниците. Ваквиот ангажман на наставниците, според авторите, не треба да произлегува само од институциите, туку наставникот треба во себе да ја носи желбата и жедта по нови знаења. Само на тој начин наставникот ќе умее да одговори на предизвиците кои се јавуваат пред учителската професија.

Popeska, B., Mitevski, O., Jovanova – Mitkovska, S., & Sivevska, D. (2015) Battery of tests for evaluation of motor abilities at 7 years old children, In XX Юбилейна научна конференција „ЛИЧНОСТ, МОТИВАЦИЈА, СПОРТ“, 11 – 12.12.2014, Софија: Национална Спортна Академија „Васил Левски“ Катедра Психологија, педагогика и социологија. Личност, мотивација, спорт, 20. pp. 280-293. ISSN 978-954-718 <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/14497>

Во трудот се прикажани резултати од истражување кое има за дел процена на моторичките способности кај деца на 7-годишна возраст. Истражувањето е реализирано на примерок од 123 испитаници. Применети се 33 моторички тестови за проценка на девет различни моторички способности. Утврдени се мерните карактеристики: дискриминативност, релјабилност, валидност и репрезентативност. Согласно со добиените резултати, 12 моторички тестови покажаа задоволителни мерни карактеристики во однос на сите анализирани параметри и истите се препорачани за натамошна примена.

Mitevski, O., Popeska, B., Sivevska, D., & Jovanova – Mitkovska, S. (2015) Preciseness at 6 years old children – manifestation, assessment and development. In XX Юбилейна научна конференција „ЛИЧНОСТ, МОТИВАЦИЈА, СПОРТ“, 11 – 12.12.2014, Софија: Национална Спортна Академија „Васил Левски“ Катедра Психологија, педагогика и социологија, Личност, мотивација, спорт, 20. pp. 265-279. ISSN 978-954-718 <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/14496>

Манифестацијата и проценката на прецизноста кај деца на шестгодишна возраст, како и можностите за нејзин развој преку содржините во наставната програма по ФЗО за прво одделение, се предмет на анализа на наведениот труд. Прецизноста е утврдена со примена на 6 моторички тестови. Со примена на соодветни статистички постапки, утврдено е дека сите тестови имаат добра валидност и слаба репрезентативност. Предложени се три теста со задоволителни мерни карактеристики соодветни за натамошна примена. Препорачани се соодветни содржини од програмата по ФЗО преку кои може да се развива прецизноста кај децата во прво одделение.

Petrovska, S., Sivevska, D., Runceva, J., Popeska, B., *Application of the ICT in teaching in secondary schools in Republic of Macedonia*, Konferencija Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 2015- Istraživanja paradigmi djetinjstva, odgoja i obrazovanja, 13-15.04.2015, Opatija, Croatia <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/14929>

Трудот ја истражува примената на ИКТ во средните училишта во Република Македонија. Вклучени беа 109 наставници од 4 средни училишта. Истражувањето опфаќа три сегменти: подготвеност на наставниците за примена на ИКТ технологија во наставата, разлики во примената во однос на возраста на наставниците и мислењето за примената на ИКТ во наставата. Резултатите покажуваат дека годините на старост, личниот интерес на наставникот и желбата за личен ангажман за следење на технологиите и примена на истите се клучни во примената на ИКТ во наставата.

Sivevska, D., Popeska, B., Ignatov, G., *Comparison of leisure time between students of teaching faculties in macedonia and bulgaria with emphasis on sport activities*, Konferencija Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 2015- Istraživanja paradigmi djetinjstva, odgoja i obrazovanja, 13-15.04.2015, Opatija, Croatia <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/14766>

Разликите меѓу студентите на педагошките факултети на универзитетите во Штип и во Софија во однос на расположливото слободно време, формите на користење на истото, како и вклучувањето во спорт за време на слободното време се цел на истражување во овој труд. Резултатите од применетите t – тест и F – тест покажуваат разлики во однос на количината на расположливо слободно време, различна понуда на содржини, разлики во достапните спортски активности во слободно време, но и различен интерес за активностите. Дадени се препораки за унапредување на овој сегмент од студентскиот живот.

Sivevska D., Stojanova B., Popeska, B., *Students' attitudes toward lifelong learning (Ставови на студентите према доживотното учење и образование)*, 6th edition of International Conference LUMEN -Rethinking Social Action. Core Values – RSACV 2015, 16-19 April/Iasi/Romania <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16202>

Потребата за континуирано, доживотно учење е еден од императивите на новото време. Трудот ги анализира разликите меѓу студентите од различен пол во однос на нивните ставови и образование за доживотно учење, како и условеноста на овие ставови од полот, годината на студирање и образованието на родителите.

Petrovska, S., Sivevska, D., Runceva, J., *Inclusive education-advantages and disadvantages (Инклузивна настава-придобивки и слабости)*, 6th edition of International Conference LUMEN -Rethinking Social Action. Core Values – RSACV 2015, 16-19 April/Iasi/Romania <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16201>

Во трудот авторите даваат теоретски осврт на предностите и недостатоците на инклузивно образование. Инклузивното образование со бројните предности кои ги носи за сите засегнати страни во воспитно-образовниот процес според авторите е навистина потребен, но неговата имплементација треба да биде комплетна, да ги задоволи сите критериуми со цел да се ужива во бенефитите кои тоа ги носи, поинаку неговата импровизација и делумна имплементација би имала негативни последици за неговите учесници. Авторите потенцираат дека е неопходно да се подигне општествената свест за разликите кои постојат меѓу луѓето, и потребата за инклузија на лицата со посебни потреби во општествениот живот. Реорганизација на училиштето во однос на: просторни, материјални и технички услови, обезбедување на професионален кадар, континуирана обука на наставниците да работат со деца со посебни потреби авторите го наведуваат како предуслов за да може да се зборува за инклузивно образование во вистинска смисла на зборот.

Сивевска Д., Попеска, Б. *Местото на студирање како фактор во организирањето на слободното време на студентите*, Меѓународна научна конференција на тема Образованието во 21 век - состојби и перспективи, ФОН, УГД, 24-25 септември, 2015 год., Штип <http://js.ugd.edu.mk/index.php/AMC>

Во трудот авторите се обидуваат да утврдат дали постојат разлики во однос на користењето на слободното време на студентите од ФОН во однос на местото на живеење, како еден од клучните фактори во организирањето на слободното време на студентите. Истражувањето е спроведено на примерок од 108 испитаници, студенти на Факултетот за образовни науки во Штип, Р Македонија. Добиените резултати се анализирани и презентирани со примена на дескриптивна статистика и непараметриска постапка: t-тест. Добиените резултати покажуваат дека местото каде што е лоциран факултетот нема значајна улога во организацијата на слободното време на младите.

Сивевска Д., *Социјална клима во одделението*, Меѓународна научна конференција на тема: Образованието во 21 век - состојби и перспективи, ФОН, УГД, 24-25 септември, 2015 год., Штип <http://js.ugd.edu.mk/index.php/AMC>

Во трудот авторката дава теоретски осврт на значењето на социјалната клима, која е дел од училишната клима, и која во одделението се создава преку општата атмосфера која владее во училиштето. Таа е резултат на односот на наставникот кон ученикот, од една страна, а и учениците кон наставникот, од друга страна и под неа се подразбира квалитетот на севкупните односи меѓу сите учесници во воспитно-образовниот процес, како што се: наставник-ученик, ученик-ученик, наставник-родител, дете-родител. Важно е на часот да постои поволна, позитивна социо-емоционална клима бидејќи истата позитивно и стимулативно влијае на формирањето добри меѓучовечки односи, како и на развојот и однесувањето на секој поединец.

Petrovska, S., Sivevska, D., Popeska, B., *Key aspects of teacher quality – national and international documents*, Central and Eastern European LUMEN Conference: New Approaches in Social and Humanistic Sciences: NASHS 2015, 11th-13th of September 2015, Chisinau, Republic of Moldova <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16241>

Во трудот е направена теоретска елаборација на степенот на стандардите и критериумите кои се користат за одредување на квалитетот на работата на наставниците во Република Македонија и девет земји членки на ЕУ. Споредбата е направена преку анализа на информациите презентирани на АТЕЕ conference, 2009. Анализата покажува позитивен тренд во креирањето на европски модел за развој на наставниците, како и недостаток на точно утврдена рамка преку која се одредува квалитетот на работата на наставникот.

Popeska, B., Ignatov, G., Sivevska, D., *Sports activities of students from Sofia University “St. Kliment Ohridski” and Goce Delcev University in Stip, Macedonia during their leisure time*, Седма меѓународна научна конференција: Съвременни тенденции на физическото възпитание и спорта, 13 и 14 ноември 2015 г., София, Р.Бугарија <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/15224>

Трудот ги елаборира и анализира резултатите од истражување спроведено на 294 студенти на педагошките факултети во Штип и во Софија. Истражувани се мислењата на студентите за значењето на физичката активност, степенот на физичка активност во минатото споредено со периодот на студии, вклучување во спортски активности во тек на слободното време. Добиените резултати укажуваат на малку расположливо време за спортски активности во слободното време, но и малку слободно време, намалување на степенот на физичка активност споредено со претходните периоди на образование, но и позитивно развиена свест за потребата и значењето на физичката активност.

Popeska, B., Sivevska, D., *Differences in achievements at tests for preciseness applied with children in the early school period*, Седма меѓународна научна конференција: Съвременни тенденции на физическото възпитание и спорта, 13 и 14 ноември 2015 г., София, Р.Бугарија <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/15223>

Овој труд ги анализира промените и развојот на прецизноста како една од способностите што го дефинира моторниот простор на децата. Промените во манифестацијата на прецизност се утврдени преку анализа на резултатите од 6 тестови за прецизност, четири за прецизност со фрлање и две за прецизност со водење, применувани во иста група на

деца во две последователни години. Лонгитудиналното истражување е спроведено на примерок од 123 машки шестгодишни деца во првично мерење, а по една година подоцна како седумгодишни во конечно мерење. Разликите се проценети со користење на базични статистички параметри и t-тест. Добиените резултати укажуваат на статистички значајни разлики во резултатите од петте применети тестови и укажуваат на позитивни промени во сегментот на прецизност и на одреден позитивен развој и промени во нивната манифестација.

Sivevska, D., Popeska, B., Gregorc, J., Ignatov, G., *Leisure time activities of students at teaching faculties from three counties*, 8th World Conference on Educational Sciences, 04-06 February 2016, University of Alcalá, Madrid, Spain, New Trends and Issues Proceedings on Humanities and Social Sciences, 3 (1). 452 -462. ISSN 2421-8030 <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/18063>

На примерок од 354 испитаници од три различни земји, Македонија, Словенија и Бугарија е реализирано истражување кое има за цел да ги утврди разликите меѓу студентите во количината на расположливо слободно време и формите и начините за користење на истото. Разликите меѓу трите групи испитаници се утврдени со примена на анализа на варијанса АНОВА. Согласно со добиените резултати, разлики се добиени во количината на расположливо слободно време, изборот на активности во слободното време, како и понудените содржини од страна на универзитетите.

Sivevska, D., *Leisure time in contemporary society*, International Journal Knowledge, 13.3. pp. 437-442. ISSN 1857-92, 9-th International Scientific conference "THE TEACHER OF THE FUTURE", 17-19 June, 2016, Durres, Albania (Драч, Албанија) <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16261>

Промените кои ги носи научно-технолошката револуција и современиот начин на живот неминовно го менуваат и начинот на кој децата и младите го поминуваат своето слободно време. Во трудот се прикажани предностите и недостатоците кои ги носи современото живеење, со посебен осврт на улогата на училиштето и на потесната и пошироката средина во планирањето и организирањето на активности и програми преку на децата и младите ќе им се помогне да ја надминат досадата и истовремено, на креативен и продуктивен начин, да го исполнат своето слободно време.

Popeska, B., Sivevska, D., *Sport activities and interests for sport during leisure time at the students of faculty of educational sciences, university Goce Delcev in Stip*, 9-th International Scientific conference "THE TEACHER OF THE FUTURE", 17-19 June, 2016, Durres, Albania (Драч, Албанија) <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16262>

Примерок од 128 студенти на сите насоки и години на студии беа вклучени во истражувањето кое има за цел да го утврди интересот на студентите за спорт во слободно време и да се направи анализа во однос на полот. Добиените резултати укажуваат на различни интереси меѓу студентите и студентките во однос на изборот на спорт во слободното време, различен интерес за активности на отворен и затворен простор, мислењата за значењето на спортот во слободното време, како и разлики во однос на неделниот број на часови за слободно време

Sivevska, D., *Средствата за масовна комуникација и слободното време на децата и младите*, Четвртата научно- стручна конференција со меѓународен карактер на тема: Современото воспитание и образование - состојби, предизвици и перспективи, 18 мај 2016, Штип <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/18825>

Слободното време е актуелна тема во секојдневниот живот на секој човек. Квалитетот и начинот на кој се поминува слободното време е феномен кој постојано се истражува. Содржините и активностите со кои е исполнето слободното време на децата и младите се важен аспект кој придонесува на формирањето на нивниот идентитет и квалитетот на живот во иднина. Бројни се факторите кои влијаат врз начинот на кој младите ќе го организираат и исполнат своето слободно време. Во трудот внимание е посветено на влијанието на средствата за масовна комуникација како еден од факторите кои влијаат на начинот на кој младите го исполнуваат своето слободно време, како и на мерките кои треба да ги преземат родителите, наставниците и општествените институции во насока на нивна сериозна посветеност во изнаоѓањето на различни начини, кои било на директен или индиректен пат, можат да придонесат кон позитивно ориентирање и користење на

средствата за масовна комуникација во нивното слободно време со цел да се избегнат многубројните негативни последици.

Ефтимова Бошкова, Б., Сивевска, Д., *Природната околина како средина за учење на децата од предучилишна возраст*, Четвртата научно- стручна конференција со меѓународен карактер на тема: Современото воспитание и образование - состојби, предизвици и перспективи, 18 мај 2016, Штип <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/18823>

Природниот амбиент во процесот на стекнување на знаење има важна улога, бидејќи со своите потенцијали нуди можности за осовременување и збогатување на воспитно-образовната работа, како и примена на разновидни, поинакви стратегии, кои се поинакви од познатите, традиционални. Учењето во природната околина овозможува развој на интегрирано учење, целосно доживување на природата што придонесува до зголемување и збогатување на мотивацијата и творештвото кај децата, како и формирање на адекватен однос кај децата кон природното опкружување. Во трудот е посветено внимание на значењето на надворешната околина за развојот на детето и на улогата на воспитувачот во активностите кои се изведуваат во надворешната околина.

Popeska, B., Ignatov, G., Sivevska, D., *The role of university as a factor for organizing the leisure time of students from Faculty of Sofia university st. Kliment Ohridski, Goce Delcev University in Stip, Macedonia and Ruse University Angel Kanchev*, Осма меѓународна научна конференција: Съвременни тенденции на физичкото възпитание и спорта, 11 ноември 2016 г., Софија, Р.Бугарија <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/17162>

Универзитетот има значајна улога во организацијата на слободното време на студентите, пред сè од аспект на понуда на различни содржини и активности. Оваа улога на универзитетот е предмет на анализа на овој труд кој има за цел да направи споредба во мислењата на студентите од три наставнички факултети на универзитетите во Штип, Софија и Русе. Добиените резултати ја потврдуваат важноста на универзитетот за квалитетот на слободното време на студентите пред се од аспект на бројот на понудените содржини, нивниот карактер и разновисност, но и достапноста на сите студенти. Покрај утврдените недостатоци за истражуваниот проблем, дадени се и предлози и сугестии за надминување на истите и обезбедување на поголем квалитет во иднина.

Popeska, B., Ignatov, G., Sivevska, D., *Gender differences in participation and use of leisure time between Macedonian and Bulgarian students at teaching faculties*, Activities in Physical Education and Sport, International Journal of Scientific and Professional Issues in Physical Education and Sport, 7 (2). pp. 185-188. ISSN 1857-7687 <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/18862>

Трудот претставува елаборација на различните начини и форми на користење на слободното време меѓу студенти – идни наставници на наставничките факултети на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип и Софискиот универзитет „Св. Климент Охридски“, Р Бугарија. Истражувањето е реализирано на примерок од 211 испитанци со примена на посебно изготвен прашалник. Разликите во однос на пол меѓу двете групи студенти се утврдени со примена на компаративна статистика. Разлики се утврдени во неколку параметри меѓу кои изборот на спорт, неделната вклученост во физичка активност, претходно образование и сл.

Sivevska, D., Popeska, B., Gregorc, J., Ignatov, G., *Comparing future teachers' interest in sport activities in leisure time from three countries*, 9th World Conference on Educational Sciences, 01-04 February 2017, Nice – France, New Trends and Issues Proceedings on Humanities and Social Sciences, 3 (1). 452 -462. ISSN 2421-8030

Предмет на истражување се ставовите на студентите од факултетите за образование на наставници во Македонија, Словенија и Бугарија во однос на нивната физичка активност во слободното време, количината на време кое го посветуваат на физичка активност, влијанието на начинот на користење на слободното време врз нивниот карактер. Истражувањето е спроведено на примерок од 354 испитаници, а добиените резултати се анализирани со примена на дескриптивна статистика и непараметарска постапка (F-test).

Ilieva, I., Popeska, B., Ignatov, G., Sivevska, D., *Motives for enrollment in sports activities of students from pedagogic faculties from Bulgaria and Macedonia*, “Mircea cel Batran” Naval Academy Scientific Bulletin, Volume XX – 2017 – Issue 1, Published by “Mircea cel Batran”

Naval Academy Press, Romania, Nautical and management science, 20 (2). pp. 35-39. ISSN 2392-8956) <http://eprints.ugd.edu.mk/18855/>

Предмет на овој труд се мотивите за вклучување во спортски активности во тек на слободното време на студентите. Основната цел е да се утврдат разликите во мотивите меѓу студентите на Педагошките факултети во Штип, Софија и Русе за вклучување во спортски активности во слободното време, како и одредување на критериумите за избор на соодветна спортска активност. Истражувањето е реализирано на примерок од 408 студенти. Добиените резултати се анализирани со примена на дескриптивна и компаративна статистика.

Sivevska, D., Popeska, B., *The extracurricular activities and their impact on leisure time of the young*, 12th International Scientific Conference KNOWLEDGE WITHOUT BORDERS, March 31st – April 2nd 2017, Vrnjacka Banja, Serbia <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/18861>

Предмет на анализа во трудот се воннаставните активности на учениците и нивната улога во структурирано и планско користење на слободното време на децата во одделенска настава. Трудот ги анализира различните форми на воннаставни активности, со посебен акцент на спортско-рекреативните активности и улогата што ја имаат во намалување на негативните ефекти од современиот начин на живот и придонесот кој го имаат во креирањето на здрава и комплетно развиена личност.

Petrovska, S., Sivevska, D., *Cooperation (partnership) between school and family and student success*, 12th international Balkan education and science congress, Education for life, work and well-being, Trakia university, Stara Zagora, Bulgaria, Faculty of education, September 28 – 30, 2017, Nessebar, Bulgaria <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/19273>

Во трудот се презентирани резултатите од една обемна студија чиј предмет на истражување е односот помеѓу образовниот статус (социо-економски фактори, педагошки активности на родителите во процесот на поттикнување на учењето и работата, организирањето на семејниот живот и родителско-училишна соработка) на македонското семејство и училишниот успех (просечна оценка од учениците, нивото на напор во наставата, соработката и учеството во воннаставните активности). Презентираните резултати го откриваат влијанието и поврзаноста на некои аспекти на семејно-училишна соработка (ставовите на родителите за важноста на соработката помеѓу родителите и училиштето за постигнувањата на учениците, иницијатива на родителите да соработуваат со училиштето, подготвеноста на родителите да се ангажираат во училишните активности) со севкупниот успех на учениците на крајот на учебната година.

Сивевска, Д., *Здравственото воспитание во предучилишната установа*, Петта научно-стручна конференција со меѓународен карактер „Современото воспитание и образование - состојби, предизвици и перспективи“ - Општина Штип, 17.5.2017, Штип <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/19911>

Системот на предучилишно воспитание и образование е ниво на образование со кое децата прво се среќаваат, а кое е од пресудно значење за севкупниот раст, развој и формирање на нивната личност. Покрај останатите функции, предучилишната установа остварува и превентивна здравствена заштита, со цел зачувување и унапредување на здравјето на децата и средината во која престојуваат децата, а таа се постигнува преку здравственото воспитание со кое од мали нозе кај децата треба да се развиваат културно-хигиенски навики, навики за негување на физичкото и менталното здравје, како и одговорност да се грижат за сопственото здравје и здравјето на најблиската околина. Ова најдобро може да се постигне преку активностите од воспитно-образовното подрачје по природа и општество, каде што децата покрај основните хигиенски правила, развиваат и љубов кон природата, развиваат и негуваат другарство, вештини и знаења за вклучување во општествениот живот.

Popeska, B., Jovanova- Mitkovska, S., Sivevska, D., *Implementation of technology in physical education teaching process based on teachers experiences*, BRICISS 2017 - BRICISS Inagural Conference of Exercise and Sport Science, 29 Nov - 2 Dec 2017, Santos, Brazil. <http://eprints.ugd.edu.mk/18872/>

Комбинирањето на технологијата и наставата по физичко воспитание може да биде начин да се мотивираат учениците само доколку истата правилно се применува. Клучен

фактор во овој процес е наставникот. Целта на истражувањето е да се утврдат искуствата и пристапите на одделенските наставници и наставниците по ФЗО во однос на примената на ИКТ во наставниот процес, како и да се утврдат разликите меѓу двете групи. Примерокот вклучува 174 наставници. Добиените резултати укажуваат на разлики меѓу двете групи, односно поголема примена на ИКТ и поголема флексибилност и отвореност кон технологиите на одделенските наставници во однос на предметните наставници по ФЗО.

Петровска, С., Сивевска, Д., *Ставовите на наставниците за нивната потреба и подготвеност за професионален развој за работа во инклузивни училиници*, Меѓународната научна конференција „ОБРАЗОВАНИЕТО НА КРСТОПАТ – СОСТОЈБИ, ПРЕДИЗВИЦИ, РЕШЕНИЈА И ПЕРСПЕКТИВИ“, Битола на 10 и 11 ноември 2017 г.

Постојат непобитни докази дека наставникот со свој личен, професионален и морален капацитет има значајно влијание врз квалитетот на резултатите од воспитно-образовниот процес. Во трудот се презентирани дел од резултатите од едно пообемно истражување реализирано во 2016 година, на примерок од 74 наставници од четири градски основни училишта. Во рамки на предметот на ова истражување, преку дескриптивна експликација на дел од емпириски добиените податоци авторите се обидуваат да одговорат на прашањето: Кои се потребите и колку наставниците се подготвени/мотивирани за професионално усовршување во различни подрачја на инклузивното образование? Наодите од ова истражување се оптимистички, но ги откриваат и клучните подрачја во кои е потребно да се интервенира при дизајнирање и развој на инклузивниот модел на образование.

Sivevska, D. Popeska, B., Jovanova-Mitkovska S., *Working experience of teachers as a predictor for effective use of ict in physical education teaching process*, 9th International Scientific Conference “Modern Tendencies in Physical Education and Sport”, 10 Nov 2017, Sofia, Bulgaria. <http://eprints.ugd.edu.mk/18883/>

Кога станува збор за примена на технологијата во настава по ФЗО, годините на работно искуство на наставникот се интересен аспект за анализа. Цел на овој труд е да се утврдат разликите во пристапите за користење на технологијата во наставата по ФЗО зависно од годините на стаж на наставниците. Разликите се утврдени со примена на т-тест. Согласно со добиените резултати, разлики се забележуваат единствено во користењето на интернет платформи и подготовката на наставниците за користење на технологија во тек на нивното иницијално образование.

Petrovska, S., Sivevska, D., Popeska, B., Runceva, J., (2017) *Initial teacher education-starting point for successful enrolment in the school*. In: 12th International Technology, Education and Development Conference INTED 2018, 5-7 March 2018, Valencia, Spain <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/19912>

Преку овој труд, кој е дел од проектот „Професионален развој на наставниците во Република Македонија – ситуација и предизвици“, авторите имале за цел да ги согледаат ставовите на наставниците за квалитетот на стекнатото теоретско знаење, компетентност за практична работа и компетентност за вклученост во целокупниот училиштен живот, во текот на нивното иницијално образование и иницијалното образование на студентите – идни наставници. Авторите имале за цел да одговорат на прашањата: дали постојат разлики во мислењата и ставовите на наставниците во однос на нивното работно искуство? И дали постојат разлики во мислењата и ставовите меѓу одделенските и предметните наставници? Добиените резултати се анализирани и презентирани со примена на дескриптивна статистика и непараметриска постапка (F – test (ANOVA) и t – test).

Petrovska, S., Sivevska, D., Popeska, B., Runceva, J., (2018) *Mentoring in teaching profession (IJCRSEE) International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education, Vol. 6, No. 1, 2018*. <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20420>

Трудот на авторите е дел од проектот „Професионален развој на наставниците во Република Македонија – ситуација и предизвици“. Во истражувањето биле опфатени 398 наставници од основни и средни училишта во Република Македонија. Резултатите од ова истражување покажуваат на слабостите со кои се соочува процесот на менторирање во Република Македонија. Авторите посочуваат дека иако процесот на менторирање е регулиран со закон во пракса сè уште постојат недоследности. Авторите укажуваат и на

идејата за истражување во иднина на позитивните практики на менторирање кај земјите од регионот со цел да се имплементираат во македонскиот систем.

Petrovska, S., Sivevska, D., Runceva, J., *Establishment and functionality of the system of professional development of teachers in Republic of Macedonia*, Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers, 26.2 (2). ISSN 1857-92 <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20589>

Трудот на авторите е дел од проектот „Професионален развој на наставниците во Република Македонија – ситуација и предизвици“. Во истражувањето биле опфатени 398 наставници од основни и средни училишта во Република Македонија. Во овој труд авторите имале за цел да ги согледаат ставовите и мислењата на наставниците за позицијата и функционалноста на системот за професионален развој на наставниците во Република Македонија. Авторите заклучуваат дека резултатите од ова истражување потврдуваат дека успешниот професионален развој на наставниците освен што вклучува план, систематичност, континуираност потребно е да се одвива внатре и надвор од училиштето, низ професионални партнерства (меѓународни, државни, локални, внатрешноучилишни) и со високо ниво на почитување на професионалните потреби на секој наставник.

Учество на конференции, конгреси, семинари, симпозиуми (2014-2018)

Резултатите од истражувачките активности и стручно-научна работа, кандидатката д-р Деспина Сивевска ги споделува и презентира преку активно учество на меѓународни симпозиуми, конференции, конгреси и трибини во земјава и во странство. За учеството на истите има приложено соодветни потврди и сертификати.

1. Учество на X Симпозиум са меѓународним учешће „ВАСПИТАЧ У 21. ВЕКУ“, Висока школа за васпитаче струковних студија у Алексинцу, 28 – 29. март 2014, Сокобања.
2. Учество на Научно - стручна конференција со меѓународен карактер на тема: *СОВРЕМЕНОТО ВОСПИТАНИЕ И ОБРАЗОВАНИЕ - СОСТОЈБИ, ПРЕДИЗВИЦИ И ПЕРСПЕКТИВИ*, на 14.5.2014 година во организација на Факултет за образовни науки, УГД, Штип .
3. Учество на 9th International Balkans Education and Science Conference, Trakya University, Edirne, Turkey on 16-18 October 2014.
4. Учество на 6 th International Scientific Conference: *Modern trends of physical education and sport*, 7-8 November 2014 , Sofia University, Bulgaria.
5. Учество на XX јубилејна научна конференција „Личност, мотивација, спорт“, Национална спортна академија, Катедра за психологија, педагогика и социологија, 11-12. 12.2014.
6. Учество на 13th International Scientific and professional conference, Federation of the sports pedagogues of the Republic of Macedonia, 17-18 April 2015, Veles, Republic of Macedonia.
7. Учество на International Scientific Conference: *Education in the 21st Century-conditions and perspectives*, Faculty of Educational Sciences, University Goce Delcev Stip, 24-25 September 2015, Stip.
8. Учество на трибина на тема по повод одбележувањето на Светскиот ден на учителот - 5 октомври, на тема *КОМПЕТЕНЦИИТЕ И ПРОФЕСИОНАЛНИОТ РАЗВОЈ НА УЧИТЕЛОТ ВО 21 ВЕК*, на 3.10.2015 година во организација на Факултет за образовни науки, УГД, Штип.
9. Учество на 7 th International Scientific Conference: *Modern trends of physical education and sport*, 13-14 November 2015 , Sofia University, Bulgaria.
10. Учество на 12th International Scientific conference: *Knowledge without borders*, 31 March – 02 April, 2017 Vrnjacka Banja, Republic of Serbia 2016, Durres, Albania.
11. Учество на Научно-стручна конференција со меѓународен карактер на тема *СОВРЕМЕНОТО ВОСПИТАНИЕ И ОБРАЗОВАНИЕ - СОСТОЈБИ, ПРЕДИЗВИЦИ И ПЕРСПЕКТИВИ*, на 18.5.2016 година во организација на Факултет за образовни науки, УГД, Штип.

12. Учество на International Scientific conference: *The Teacher of the future*, 17-19 June 2016, Durrës, Albania.
13. Учество на Научно-стручна конференција со меѓународен карактер на тема *СОВРЕМЕНОТО ВОСПИТАНИЕ И ОБРАЗОВАНИЕ - СОСТОЈБИ, ПРЕДИЗВИЦИ И ПЕРСПЕКТИВИ*, на 15.5.2017 година во организација на Факултет за образовни науки, УГД, Штип.
14. Учество на 3rd International Scientific Conference *SEA- CONF 2017*, „Mircea Cel Batran“ Naval Academy, 18-20 May 2017, Romania.
15. Учество на 9th International Scientific Conference: *Modern trends of physical education and sport*, 10 November 2017, Sofia University, Bulgaria.
16. Учество на International Scientific Conference: *The Education at the crossroads- Conditions, challenges, solutions and perspectives*, Macedonian Academy of Sciences and Arts, 10-11 November 2017 Bitola.
17. Учество на 12th International technology, education and development conference *INTED 2018*, 5-7 March 2018, Valencia, Spain.
18. Учество на 18th International Scientific conference: *The power of Knowledge*, 28 September, 2018 Agia Triada, Greece.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Д-р Деспина Сивевска професионалниот ангажман го пројавува и преку учество во реализација на проектни активности, обуки, семинари и работилници во кои имала можност да стекне и да поделува искуства и знаења значајни за унапредување на квалитетот на образованието на наставници и пошироко. Во изборниот период кандидатката учествува на повеќе меѓународни симпозиуми, конгреси и конференции во земјава и надвор од неа, од областа на образованието и воспитанието, при што има објавено стручни и научни трудови.

- Рецензент на труд во списание на Curkova University Faculty of education Journal, vol.42, No.2, October, 2013, ISSN: 1302-9967.
- Модератор на сесија на 9th International Balkans Education and Science Conference, Trakya University, Edirne, Turkey on 16-18 October 2014.
- Член на Организационен одбор на Меѓународна научна конференција по повод 20 години Педагошки факултет/ Факултет за образовни науки (Одлука 2102-338/20, од 9.12.2014 г.).
- Член во редакциско тело на Годишен зборник – 61. седница (Одлука 2102-246/55, од 9.9.2014 г.).
- Член во редакциско тело на списанието Воспитание – 63. седница (Одлука 2102-299/79, од 13.10.2014 г.).
- Член во Организационен одбор за VI International Scientific Conference Family and school in local environment, Cieszyn, 14-15 November 2016 – Conference Centre, Ethnology and Educational Science Faculty of Silesian University in Katowice, Bielska 62, 43-400 Cieszyn, Poland.
- Член на меѓународен научен и уредувачки одбор за VI Меѓународна научно-стручна конференција со наслов „Современото воспитание и образование – состојби, предизвици и перспективи“ (Одлука бр. 1602-58/24 од 15.2.2018 г.).
- Помошник-истражувач на научноистражувачки проект „Професионален развој на наставниците во Република Македонија - состојби и перспективи“ (Одлука 0201-165/6, од 29.1.2015 г.).
- Ментор на студентите во реализација на проектот со наслов „Унапредување на социјалната кохезија во Р Македонија“ (Одлука бр. 1602-121/26 од 22.5.2018 г.), кој има за цел да се обезбеди зајакнување/обука на студентите во однос на интеркултурното образование и да го поттикне меѓусебното запознавање и соработка на студентите од различните етнички и социјални средини.

Кандидатката во моментот е продекан на Факултетот за образовни науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Покрај ангажманот во наставната, научноистражувачката и во апликативната дејност активно е вклучена и во активности поврзани со организациските функции на Факултетот за образовни науки, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип:

- Член на Наставно-научен совет на Факултетот за образовни науки при УГД, Штип (Одлука бр. 2102-203/92 од 19.10.2011 г.);
- Член во Конкурсна комисија за запишување на нови студенти во прва година на прв циклус универзитетски студии за учебната: 2014/2015 на Факултет за образовни науки при УГД - Штип (Одлука бр. 2102-119/8 од 20.6.2014 г.);
- Член во Конкурсна комисија за запишување на нови студенти во прва година на прв циклус универзитетски студии за учебната 2015/2016 на Факултет за образовни науки при УГД - Штип (Одлука бр. 2102-181/5 од 24.6.2015 г.);
- Член во Конкурсна комисија за запишување на кандидати на втор циклус универзитетски студии (академски) и специјалистички студии за учебната 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017 и 2018/2019 година;
- Член на Комисија за проверка на психофизички способности на кандидатите, при запишување на прв циклус универзитетски академски студии на ФОН, учебната 2016/2017 (Одлука бр. 1602-116/4 од 5.5.2016 г.);
- Член на Комисија за разгледување на барања и молби од студенти на ФОН (Одлука 2102-136/17 од 16.5.2014 г.);
- Член на Комисија за спроведување на тајно гласање за избор на член (замена) на Сенат (Одлука 2102-136/6 од 1.5.2014 г.);
- Член на комисија за разгледување на документи по конкурси за избор во звање на ФОН (Одлука 2102-184/19 од 8.7.2014 г.);
- Член на Комисија за интервју на пријавени кандидати за ЕРАЗМУС + (Одлука 0801-938/1 од 25.8.2014 г., Одлука 0204-529/3 од 23.4.2015 г.) и ЕРАЗМУС + студентска пракса (Одлука 0404-687/1 од 9.6.2015 г.);
- Член на Комисија за интервју на кандидати пријавени на јавен конкурс (Одлука 2102-209/10 од 13.10.2014 г.);
- Член на Комисија за спроведување на попис на Универзитетот, ФОН, при УГД - Штип за 2014 година (Одлука бр.0701-1239/24 од 10.11.2014 г.);
- Член на Комисија за спроведување на тајно гласање за предлог избор на дописен член на Македонска академија на науките и уметноста (Одлука 1602-37/10 од 28.1.2015 г.);
- Член во Комисија за спроведување на тајно гласање за избор на членови на Универзитетски сенат (Одлука 1602-94/10 од 2.3.2015 г.);
- Член на Комисија за изработка на елаборатите за студиските програми за втор циклус студии на ФОН (Одлука бр. 1602-98/9 од 8.3.2016 г.);
- Член на Комисија за изработка на елаборатите за студиските програми за прв циклус студии на ФОН (Одлука бр. 1602-46/22 од 3.2.2016 г.).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на доставената документација, објавените научни и стручни трудови, учеството на меѓународни и домашни конгреси и симпозиуми, како и врз основа на стручната ангажираност, има покажано голема активност во полето на наставно-образовната (НО), научноистражувачката (НИ), како и стручно- апликативната и организациско-развојната (САОР) способност, Комисијата со задоволство констатира дека кандидатката доц. д-р Деспина Сивевска во целост ги исполнува барањата на Конкурсот.

Рецензентската комисија со задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за образовни науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, кандидатката доц. д-р Деспина Сивевска да се избере во звање вонреден професор за наставно-научните области педагогија и образование на наставници на Факултетот за образовни науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Емилија Петрова Ѓорѓева, редовен професор, претседател, с.р.

Д-р Анета Бараковска, редовен професор, член, с.р.

Д-р Кирил Барбареев, вонреден професор, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ
Доцент д-р Деспина Сивевска

Ред. бр.	НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	Поени
4	Избор во звање доцент	30
	ВКУПНО (НО)	30

Ред. бр.	НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ И СТРУЧНО-УМЕТНИЧКИ АКТИВНОСТИ	Поени	
		во земјава	во странство
4	Труд со оригинални научни резултати, објавени во научно списание опфатено во (СЦИ/ЦА/останати) Труд со реден број: 3, 4, 10, 11, 14, 15, 18, 21, 22, 23, 28, 30, 36, 37, 38 $15 \times 6 = 90$	90	
5	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир Во земјава: 5, 9, 16, 17, 34 $5 \times 1 = 5$ Во странство: 6, 7, 8, 12, 13, 19, 20, 26, 31, 33, 35 $11 \times 2 = 22$	5	22
8	Одржано предавање по покана од научна институција, музички настап на официјален концерт предавач на летниот камп „Ја сакам Македонија“ во организација на Министерство за надворешни работи на Р Македонија реализација на семинари по математика за наставниците од IV и V одделение во Штип во 2015 реализација на семинари по математика за наставниците од IV и V одделение во 2016 $3 \times 2 = 6$	6	
9	Учество на научен собир со реферат (постер/усно), концерт во земјава и во странство Во земјава-усно: (2, 6, 7, 8, 11, 13, 16) $7 \times 1,5 = 10,5$ Во странство-усно: (1, 3, 4, 5, 9, 10, 12, 14, 15, 17, 18) $11 \times 2 = 22$	10.5	22

19	Член на организационен или научен одбор на научен собир, фестивал Член на Организационен одбор на Меѓународна научна конференција по повод 20 години Педагошки факултет/ Факултет за образовни науки Член на меѓународен научен и уредувачки одбор за VI Меѓународна научно-стручна конференција со наслов „Современото воспитание и образование – состојби, предизвици и перспективи“ 2x1=2 Член во Организационен одбор за VI International Scientific Conference Family and school in local environment, Cieszyn, 14-15 November 2016 – Conference Centre, Ethnology and Educational Science Faculty of Silesian University in Katowice, Bielska 62, 43-400 Cieszyn, Poland 1x2=2	2	2
ВКУПНО (НИСУ)		159.5	

Ред. бр.	СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ И ОРГАНИЗАЦИСКО-РАЗВОЈНА ДЕЈНОСТ	Поени	
		во земјава	во странство
5	Труд во стручно (научно-популарно) списание Бр.: 29, 37 2 x 6=12		12
6	Труд објавен во зборник од трудови на стручен собир во земјава: 5, 9, 24, 25, 32 5 x 2 = 10 во странство: 1, 2, 27 3 x 3 = 9	10	9
10	Член на уредувачки одбор на стручно списание Член во редакциско тело на Годишен зборник на Факултет за образовни науки Член во редакциско тело на списанието за образование и практика - Воспитание 2x0,5=1	1	
13	Учесник во научен проект (максимум во три проекти) <i>Професионален развој на наставниците во Република Македонија – состојби и перспективи</i>	5	
17	Елаборати и експертизи Член на работна група за изработка на елаборати за студиските програми на прв циклус студии на Факултетот за образовни науки Член на работна група за изработка на елаборати за студиските програми на втор циклус студии на Факултетот за образовни науки 2 x 2=4	4	
18	Изготвување на извештаи од анализи <i>Менторски извештај од магистерски труд</i>	0,1	/
24	Продекан	8	
28	Член на факултетски орган, комисија (презентирано во реферат)	30	
ВКУПНО (САОР)		79.1	
ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ		268,6	